

نقش علوم شناختی در تبیین باورهای اسلامی

عضو هیات علمی دانشگاه ادیان درباره نقش علوم شناختی در تبیین باورهای اسلامی، گفت:

عضو هیات علمی دانشگاه ادیان درباره نقش علوم شناختی در تبیین باورهای اسلامی، گفت: علوم شناختی دین به مطالعه نحوه بازنمایی، پردازش و انتقال باورها، عواطف و اعمال دینی، در مغز و ذهن انسان می پردازد. به گزارش ایسنا، نعیمه پورمحمدی با اشاره به سه رویکرد اصلی در این حوزه افزود: در دو دهه اخیر، سه دیدگاه در این زمینه شکل گرفته است. نخست، رویکردی که علوم شناختی دین را توجیهی برای الحاد می داند، و معتقد است از آنجا که فرآیندهای شناختی مرتبط با باورهای دینی در مغز مشخص شده اند، دیگر نیازی به فرض وجود خدا یا حیات پس از مرگ نیست. دوم، دیدگاهی که بر سکوت تأکید دارد، و معتقد است علوم شناختی صرفاً چگونگی شکل گیری باورهای دینی را بررسی می کند و نباید در مورد درستی یا نادرستی آن ها اظهارنظر کند. سوم، رویکرد شاهی به سود ایمان است، که تلاش می کند از یافته های علوم شناختی برای اثبات باورهای دینی استفاده کند.

پورمحمدی در ادامه خاطرنشان کرد: برخی نظریه پردازان، معتقدند که انسان ها به طور طبیعی، «سوگیری shy&های خدا باورانه» دارند و این موضوع را نشانه ای از وجود قوای خداشناختی در ذهن انسان می دانند. در مقابل، گروهی دیگر تأکید دارند که داده های علوم شناختی دین، به تنهایی، چیزی را اثبات نمی کنند، و برای آنکه بتوانند به نتیجه ای معتبر دست یابند، باید در چارچوب استدلال های استنتاجی و احتمالاتی تحلیل شوند.

وی در ادامه به ظرفیت های اسلامی در این حوزه اشاره کرد و ادامه داد: هم علوم شناختی دین می تواند در تبیین باورهای دینی اسلام نقش مهمی ایفا کند، هم آموزه های اسلامی مانند توسل، شفاعت، و صدقه نیز می توانند به توسعه علوم شناختی دین کمک کنند. از این رو، بررسی رابطه میان این دو حوزه می تواند زمینه ساز شکل گیری شاخه ای جدید از کلام اسلامی و مطالعات شناختی شود.